

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«30» серпня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

Підприємництво та бізнес-адміністрування в туризмі

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм і туроперейтинг,
(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"
(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Підприємництво та бізнес-адміністрування в туризмі** складена відповідно до освітньо-професійної програми „Міжнародний туризм і туроперейтинг” (затверджена Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, протокол № 12 від „28” листопада 2022 р.) зі спеціальності 242 „Туризм і рекреація” галузі знань 24 „Сфера обслуговування” для другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

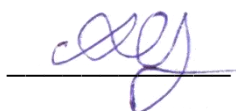
Розробник: Скутар Тетяна Дмитрівна, доцентка кафедри географії та менеджменту туризму, к. геогр. н.

Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм
і туроперейтинг»

 Тетяна СКУТАР

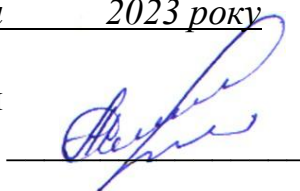
Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “ 29 ” серпня 2023 року

Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

 Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “ 29 ” серпня 2023 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

 Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні в майбутніх фахівців системи знань із туристичного підприємництва та розкритті теоретико-методологічних засад процесного підходу до управління підприємством.

Пререквізити. Вихідна.

Ефективність засвоєння курсу підвищує вивчення таких навчальних дисциплін: „Виїзний туризм”, „Ініціативний туроперейтинг”.

2. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей**:

- ЗК 1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.
- ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.
- СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.
- СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Програмні результати навчання:

- РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.
- РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
- РН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.
- РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.
- РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни												
<i>Підприємництво та бізнес-адміністрування в туризмі</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид Підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	9	4,0	120	2	15	15	-	-	90	-	іспит

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Підприємництво в туризмі					
Тема 1. Вступ до курсу „Підприємництво та бізнес-адміністрування в туризмі”	2	1	-			1
Тема 2. Сутність та особливості підприємницької діяльності в туризмі	14	1	-			13
Тема 3. Підприємництво та інновації в туризмі	21	4	4			13
Тема 4. Системи підтримки прийняття рішень	20	3	4			13
Модуль контроль	6	-	1			5
Разом за ЗМ 1	63	9	9			45
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Бізнес-адміністрування в туризмі					
Тема 5. Бізнес-процеси туристичних підприємств: сутність та класифікація	27	3	4			20
Тема 6. Сутність бізнес-адміністрування	23	3	-			20
Модуль контроль	7		2			5
Разом за ЗМ 2	57	6	6			45
<i>Усього годин</i>	120	15	15			90

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Назва: Методи генерації бізнес-ідей Завдання: Використовуючи різні методи генерації ідей вирішити бізнес-задачу (робота в групах)	4	8

	Результати:	Апробація методів генерації ідей і презентація бізнес-рішення		
2	Назва:	Підтримка процесу прийняття рішень засобами MS Excel.		
	Завдання:	Розв'язати задачі, використовуючи інструменти „Диспетчер сценаріїв” та „Підбір параметра” MS Excel.	4	12
	Результати:	Розв'язані задачі		
3	Назва:	Модуль контроль		
	Завдання:	Виконати завдання контрольної роботи	1	10
	Результати:	Виконані завдання контрольної роботи		
4	Назва:	Оцінка якості туристичної послуги/продукту		
	Завдання:	Оцінити якість отриманої послуги/продукту туристичного підприємства (на вибір)	4	15
	Результати:	Звіт-презентація виконаної оцінки якості отриманої послуги/продукту		
5	Назва:	Модуль контроль		
	Завдання:	Виконати завдання контрольної роботи	2	15
	Результати:	Виконані завдання контрольної роботи		
Всього			15	60

3.4. Самостійна робота*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та особливості підприємницької діяльності в туризмі	6
2	Ризики підприємницької діяльності	7
3	Підприємництво та інновації в туризмі	4
4	Дизайн-мислення в бізнесі	4
5	Методи генерації бізнес-ідей	5
6	Системи підтримки прийняття рішень	13
7	Бізнес-етика в туризмі	4
8	Соціальна відповідальність бізнесу	5
9	Бізнес-процеси туристичних підприємств: сутність та класифікація	12
10	Сутність бізнес-адміністрування	15
11	Управління якістю послуг туристичних підприємств	5
12	Підготовка до модульних контрольних робіт	10
Всього		90

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дискусія, робота в групах;
- дослідна робота та метод проекту;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;

- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна (відповідь студента по теорії щодо виконання практичних завдань);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: іспит (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів, під час захистів практичних робіт.

Підсумкові тести та білети (іспит) покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами **неформальної освіти:**

– робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума балів
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
10	20	15	15	40	100

8. Література

Основна література

1. Войнаренко М. Сутність та принципи бізнес-адміністрування на підприємствах за умов мінливого конкурентного середовища. *Економіка: реалії часу*. 2013. № 4(9). С. 49-51.
2. Захарченко Н.В., Перспективи розвитку дизайн-мислення в управлінні бізнесом та інноваціями. *Академічний огляд*. 2022. № 1 (56). С. 53-60
3. Крупельницька І.Г., Євась Т.В., Жукова О.А. Теоретичні аспекти бізнес-адміністрування як складової системи управління підприємством. *Приазовський економічний вісник*. 2017. Вип. 3(03). С. 50–53.
4. Мельниченко С.В. Управління бізнес-процесами в туризмі : монографія. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 264 с.
5. Нестеренко О.В., Савенков О.І., Фаловський О.О. Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень: навч. посіб. К.: Національна академія управління, 2016. – 188 с.
6. Нетепчук В.В. Управління бізнес-процесами. Навч. посіб. – Рівне. НУВГП, 2014. – 158 с.
7. Педько А.Б. Основи підприємництва і бізнес-культури : навч. посіб. Київ: «Центр навчальної літератури», 2020. 168 с.
8. Підприємництво та організація власного бізнесу: навч. посібн. / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2022. 580 с.
9. Радченко С.Г. Етика бізнесу : навч. посіб. / С.Г. Радченко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 396 с.

Додаткова література

10. Александрова В.О., Стригуль Л.С. Втілення принципів бізнес-етики в міжнародному туризмі. *Вісник НТУ «ХПІ» Економічні науки*. 2022. №3. С. 53-57.
11. Галушка З.І., Лусте О.О. Стратегії розвитку бізнесу: теорія і практика. Навчальний посібник. Чернівці. ЧНУ, 2021. 290 с.
12. Ніколайчук О. Оцінка впливу зовнішніх чинників на розвиток підприємництва в сфері туризму та гостинності України. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. № 2. С. 100-112
13. Мельниченко С. Методика дослідження якості обслуговування на туристичних підприємствах. *Вісник КНТЕУ*. 2012. № 1 С.24-33.